

Máriási Dóra

Az interjút készítette Kőváry Zoltán

Honnan hallottál először a *Thalassáról*, mikor és hogyan került először a kezedbe?

Nem tudom ezt egyértelműen, lehet, hogy az egyetemen is (a Károlin), de arra már világosan emlékszem, hogy a doktori képzés alatt Erős Ferin keresztül kezdtem el beleolvasni a *Thalassába*. Amikor a Pszichológiai Intézet költözött, és készletkisöpítés volt, akkor vettem régi *Thalassa*-számokat, meg a *Freud–Ferenczi levelezést* is megvettem.

Hol látod a lap helyét, szerepét a szakmai folyóiratok között, akkor és később?

A legelején biztos ezen még nem is gondolkoztam, hogy hol van a helye a többi folyóirathoz képest. Azt hiszem, hogy nekem attól tud ez unikális lenni, hogy ez egy nyitott folyóirat, a különböző tudományterületek meg pszichológián belüli ágazatok között és felé, szóval tulajdonképp elég sokféle megközelítésnek helyet ad. Nekem ezért is volt izgalmasabb, mint azok a mai tudományosság sztenderdek szerint nívósabbnak számító empirikus tudományos lapok, amik lehet, hogy az én ízlésem miatt sem annyira izgalmasak. Én ebben több kalandozást érzek, szemléletformálóbbnak találom ezt a lapot.

Hogyan változott ez a szerep később, vagy amikor a *Thalassa* folyóirat *Imágó Budapest* lett? A megváltozott lappiaci helyzet ezt hogyan befolyásolta?

A *Thalassa* és az *Imágó* a nevéből adódóan pszichoanalitikus elméleti lap, de nekem azért izgalmas, mert ki tudta ezt tágítani, nem csak szűk értelemben vett szakmai analitikus szövegek vannak benne. Erős Ferin keresztül beletekinthettem abba, ahogyan a pszichoanalízis a kulturális, bölcsészeti, filozófiai tudományokba beszivárgott, és ennek nyomán a *Thalassa* is ki tudott lépni a szűkebben vett pszichológia berkeiből.

Láttad valamilyen módon ennek a lapnak a presztízsét?

Azt látom, hogy van egy közeg itthon, ami lehet, hogy nem annyira mainstream tudományos közeg a pszichológián belül, akik tudnak róla, meg akiknek számít a *Thalassa* és az *Imágó*. Az én PhD-képzésem során volt olyan oktató, aki megkérdőjelezte az elméleti pszichoanalízis létjogosultságát, tudományosságát. Aztán amikor kint voltam kritikai pszichológiai tanulmányokat folytatni Angliában, akkor érdekes volt azt látni, hogy végül is ott is megvannak ezek a közegek, ezek a társadalomtudományos irányultságú pszichoanalitikus közegek. Lehet, hogy ott sem feltétlenül a mainstreamet jelenti, de van egy szellemi holdudvar körülöttük.

A rendszerváltásig nem is létezhetett például pszichoanalitikus egyesület itthon, és mire hivatalosan visszatérhetett, addigra Nyugat-Európában és Amerikában elvesztette a meghatározó szerepét. A pszichiátriában a biológiai és farmakológiai paradigma került előtérbe, a pszichoterápiában pedig a rövid, strukturált kognitív viselkedésterápiák.

Ez a tudományos kutatások szintjén itt is érzékelhetővé vált. Viszont ha azt nézed, a képzésben itthon, ha nincs is ez világosan kimondva minden esetben, a képzések felépítésének gyökerei analitikusak, de erősen benne vannak pl. a ráépített képzésben is. Magas önismereti óraszámot várnak, ez az analitikus képzések öröksége, ez nem általános mindenhol.

Hogyan tudod kötni saját munkádhoz a *Thalassát* és az *Imágó Budapestet*? Miben járult hozzá a saját szakterületedhez?

Volt egy 2015-ös szám, amelyben megjelent két cikkem, az egyiket a Kende Annával végzett kutatásból írtuk, hajléktalan reprezentációról.¹ Tartalomelemzéssel vizsgáltuk a témába vágó újságcikkeket, ez egy hagyományosabb kutatás. A másik cikk, ami Vida Katával közösen jelent meg, az egy kritikai pszichológiai „kiáltvány” volt.² Kritikai pszichológiai alapvetések, alapfogalmak, a hazai intézményrendszerhez illesztett megfogalmazásokban. A másik meg hogy a szakmai érdeklődésem kialakításában is segített, bátorított, hogy a mainstreamen kívül is van más. Az, hogy nem érdekel, nem tudok azonosulni teljesen azzal, ami most a mainstream, az nem jelenti azt, hogy szakmaiatlan lennék. A szakmai identitás kialakításában is segített, amellett, hogy sokszor nagyon gondolatébresztő meg izgalmas.

---

¹ Máriási Dóra, Kende Anna: Hajléktalanreprezentációk átpolitizálódása az online médiában 2010-2013 között. *Imágó Budapest*, 2015, 4(2).

http://imagobudapest.hu/images/lapszamok/2015_2_Egyeni_szocialis_problema_szam/06_Mariasi-D_Kende-A_Hajlektalanreprezentaciok.pdf

² Máriási Dóra, Vida Katalin: Kritikai pszichológiát! A pszichológia intézményrendszere a kritikai pszichológia perspektívájából. *Imágó Budapest*, 2015, 4(2).

http://imagobudapest.hu/images/lapszamok/2015_2_Egyeni_szocialis_problema_szam/02_Mariasi-Dora_Vida-Katalin_Kritikai_pszichologiat.pdf

Emellett volt-e olyan szám vagy cikk, amit különösen kedveltél?

Általában mazsoláztam innen-onnan, de például eszembe jut a folyóirat egyik szerkesztőjének, Gyimesi Julinak a tanulmánya, illetve az általa szerkesztett szám az okkultizmus és a pszichoanalízis kapcsolatáról.³ Erről sem mondanám, hogy egy mainstream pszichológiai kutatás lenne, viszont a tudományosság-tudománytalanság határterülete mint téma szerintem irtó izgalmas.

Van-e valamilyen konkrét emléked, történeted a *Thalassához/Imágóhoz* kapcsolódóan, amire szívesen gondolsz vissza?

Ahogy a lappal kapcsolatba kerültem, abban már van egy személyesség, mert az összekötő kapocs Erős Feri volt. Akkoriban készültem a doktori felvételre, előtte konzultáltam Ferivel, és aztán a doktorin megismerkedtem Vida Katával. Kiderült, hogy Kata kérte föl Ferit, hogy kritikai pszichológiai kör induljon a Társadalomelméleti Szakkollégiumban. Ez egy olvasókör volt, ennek a második félévébe bekapcsolódtam én is. Innentől kezdve a *Thalassa* és az *Imágó* számaiból is olvastunk szakirodalmat, legalábbis ez sokkal inkább előtérbe került számomra.

---

³ Pszichoanalízis és modern okkultizmus. *Imágó Budapest*, 2011, 1(4.) <http://imagobudapest.hu/10-lapszam/20-pszichoanalizis-es-modern-okkultizmus.html>